

JONGEREN OVER DE ENERGIETRANSITIE

REGIO HART VAN BRABANT

MANIFEST

Brabantse jongeren (18 t/m 30 jaar) laten hun stem horen over de toekomst van Brabant en duurzaamheid. Als onderdeel van het jongerenproject StandUp! en ter verdieping op de Swipocratie is tijdens 3 creatieve, online sessies de mening opgehaald van 13 jongeren. Dit manifest laat zien hoe jongeren uit de RES-regio Hart van Brabant betrokken willen worden bij de energietransitie en welke rol zij zelf willen innemen.

HOE WILLEN JONGEREN BETROKKEN WORDEN BIJ DE ENERGIETRANSITIE?

Jongeren voelen zich betrokken bij de landelijke energietransitie. Veel jongeren maken al bewust duurzame keuzes in het dagelijks leven en zijn geïnteresseerd in milieukwesties. De regionale of gemeentelijke beleidsplannen zoeken zij zelf niet actief op, deze zijn voor hen te kleinschalig en abstract. Wanneer beleidsplannen op een creatieve en duidelijke manier aangeboden worden via bijvoorbeeld social media, dan zouden de meeste jongeren dit wél interessant vinden om te lezen. Korte en beeldende informatie is hierbij favoriet, zoals een filmpje of infographic. Jongeren participeren graag bij concrete energieprojecten bij hen in de buurt. Daar willen zij actief hun mening geven en meedenken.

Hoe bereik je jongeren? Nodig hen persoonlijk uit voor een werkgroep (per mail of post) of stuur eerst een korte Swipocratie-achtige vragenset op (via social media, app of mail), waarin zij worden uitgenodigd om verder mee te denken tijdens een online of offline creatieve sessie. Neem hun mening serieus en laat zien wat daarmee gedaan wordt. De uiteindelijke besluitvorming bij energieprojecten laten de meeste jongeren liever over aan experts en de gemeente. Het allerbelangrijkste is om bewustwording over duurzaamheid te vergroten en duurzaam gedrag te stimuleren. Zo draagt iedereen op een eigen manier een steentje bij!

WAT VINDEN JONGEREN?

1

DUURZAAMHEID IS HET NIEUWE NORMAAL!

- Alle jongeren vinden dat klimaatverandering nodig en urgent is. Er moeten dingen veranderen om de energietransitie mogelijk te maken.
- Het overgrote deel van de jongeren vindt dat de energietransitie richting 2030 te langzaam gaat.
- Windmolens en zonnepanelen zien jongeren het liefst langs snelwegen en op industrieterreinen. Zonnepanelen in de wijk zijn ook gewenst en zorgen voor bewustwording. Windmolens en zonnepanelen in de natuur zien jongeren absoluut niet zitten. Voor jongeren is duurzaam leven het nieuwe normaal. Zij zijn zich bewust van duurzame keuzes.
- Oudere generaties zien volgens jongeren minder de noodzaak van de energietransitie. Dat komt doordat ouderen niet met duurzaamheid zijn opgegroeid.
- Oudere generaties hebben meer middelen (zoals geld en een koopwoning) dan jongeren, waardoor oudere generaties qua duurzame keuzes een grotere impact kunnen maken.
- Het zou helpen wanneer duurzame opties (zoals biologisch eten of het openbaar vervoer) makkelijker of goedkoper zouden zijn dan minder duurzame opties.
- Bewustwording en gedragsverandering van inwoners en bedrijven is belangrijk. Dat kan door goede informatieverstrekking en kennisvergroting over (de gevolgen van) de energietransitie.

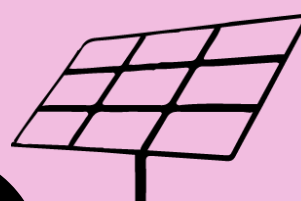
“Het gaat ook om een gedragstransitie en niet alleen om de energietransitie op zich.”
- Deelnemer, 29 jaar, Kaatsheuvel

2

ZELF INFORMATIE OPZOEKEN DOEN JONGEREN NIET.

- Jongeren gaan niet uit zichzelf op zoek naar informatie over klimaatbeleid en de energietransitie binnen hun eigen gemeente of regio.
- Jongeren willen graag korte, bondige en beeldende informatie over het klimaatakkoord en energietransitie. Infographics beantwoorden deze behoefte. Vragen als ‘wat gaat er voor mij veranderen?’ en ‘welke impact heeft mijn gedrag op het klimaat?’ willen zij hierin terug zien.
- Als jongeren informatie over de energietransitie op social media zien, zouden zij het wel lezen. Ze moeten het dus echt tegenkomen.
- Veel jongeren zijn niet gebonden aan één gemeente of regio, doordat zij voor hun studie of werk veel reizen en/of verhuizen. Vooral uitwonende studenten voelen zich minder betrokken bij gemeentelijke veranderingen, maar wel bij landelijke ontwikkelingen. Sommige jongeren zoeken daarom wel landelijke informatie op over het klimaatakkoord, maar niet per gemeente.
- Om jongeren te betrekken bij gemeentelijk beleid over de energietransitie, kan dit via organisaties waar zij zich wél betrokken bij voelen, zoals scholen, universiteiten en sportclubs.

“Als je gemeentelijke energie plannen nu naar mij zou sturen, dan zou ik het wel interessant vinden om te lezen, maar ik zou dat niet uit mijzelf opzoeken. Ik moet wel getriggerd raken om zoiets te lezen.”
- Deelnemster, 24, Tilburg

JONGEREN OVER DE ENERGIETRANSITIE

REGIO HART VAN BRABANT

3

WIJ WILLEN MEEDENKEN!

- Jongeren willen geïnformeerd worden over energieprojecten bij hun in de buurt én wanneer dit lokaal speelt dan willen ze graag actief meedenken en inspreken tijdens participatiebijeenkomsten.
- De meeste jongeren hoeven niet mee te beslissen over energieprojecten, zij geven aan te weinig kennis te hebben over dit onderwerp. Professionals en de gemeente hebben daar meer verstand van.
- Een enkeling wil juist wel meebeslissen over energieprojecten. Redenen daarvoor zijn: minder vertrouwen in gemeentelijke beslissingen, puur uit interesse of omdat zij het idee hebben dat er alleen maar tegenstanders naar participatiebijeenkomsten komen en willen daar juist graag een positief geluid laten horen.
- Volgens de jongeren leeft er 'duurzaamheidsangst' onder de bevolking door gebrek aan informatie. Zij denken dat er meer innovatieve oplossingen mogelijk zijn dan standaard windmolens en zonnepanelen.

*"Waarom kan een windmolen geen verrijking zijn van ons uitzicht? Laat ons samen met een architectenbureau meedenken over het ontwerp."
- Deelnemer, 24, Udenhout*

4

GEDRAGSVERANDERING & REGELGEVING

- Om de energietransitie te halen moeten er volgens de jongeren zowel meer windmolens en zonnevelden komen, als dat er gedragsverandering moet plaatsvinden.
- Volgens de jongeren werkt gedragsverandering het beste door bewustwording te creëren. Laat in positieve en negatieve zin zien wat voor impact individueel gedrag heeft: als ik deze handeling doe, is dit het gevolg. Veel jongeren zijn al bewust bezig met het maken van duurzame keuzes in het dagelijks leven.
- De meeste jongeren vinden dat de overheid geen regels mag opleggen die ons gedrag bepalen, zoals een persoonlijk stroom-, water- of datalimiet. Een enkeling vindt dat dit wel kan.
- Stimuleringsregels werken daarin goed, zoals het goedkoper maken van duurzame opties of het belonen van duurzaam gedrag. Stapje voor stapje regels opleggen die voor zowel het milieu, als het individu een positief effect hebben.

*"Ik vind het vrij radicaal om regels opgelegd te krijgen die bijvoorbeeld bepalen hoe lang iemand mag douchen. Het begint bij je eigen gedrag, uiteindelijk moet het van binnen uit komen."
- Deelnemster, 20, Tilburg*

5

HOE WILLEN JONGEREN PARTICIPEREN?

- Jongeren vinden offline werkgroepen/creatieve sessies de meest fijne manier van participeren. Zij willen dan graag vooraf een directe en persoonlijke benadering.
- Ook een online jongerenpanel valt goed in de smaak, het liefst in combinatie met de offline werkgroep. De Swipocratie bijvoorbeeld, vonden de jongeren leuk om in te vullen. Dat is ook interessant voor jongeren die minder met het onderwerp energietransitie/duurzaamheid bezig zijn.
- Jongeren vinden een sessie met andere jongeren laagdrempeliger en hebben het gevoel dat zij innovatiever denken dan ouderen. Een beloning voor hun deelname (cadeaubon, geld, pizza) enthousiasmeert jongeren om een actieve bijdrage te leveren.
- Jongeren vinden het positief om werkgroepen/creatieve sessies online te doen, omdat deze laagdrempeliger zijn en je hoeft niet te reizen.
- Er is goede duidelijke informatie vooraf nodig, zodat meningen van deelnemers aan offline én online tools dan gegronde meningen kunnen geven. Bijvoorbeeld door inzet van een overzichtelijke website.

- Een online tool, zoals de Swipocratie, zou een goede manier zijn om jongeren structureel bij een onderwerp te betrekken. Zo krijgen zij graag periodiek stellingen en keuzes voorgeschoteld. Zij kunnen hierop reageren op een moment dat het hen zelf uitkomt.
- Volgens de jongeren is het belangrijk om bij een online jongerenpanel niet alleen gesloten vragen te stellen, maar ook de mogelijkheid te hebben om nieuwe input te geven.

*"Ik vind het belangrijk dat jongeren hun mening mogen geven. Aangezien het onze toekomst is vind ik het belangrijk dat wij daarin mee participeren."
- Deelnemster, 19, Tilburg*

● Algemene informatiebijeenkomst	-	0
● Algemene werkgroep	-	1
● Offline jongerenwerkgroep	-	8
● Online jongerenpanel	-	7

IDEEËN VAN JONGEREN UIT HART VAN BRABANT

- Leg de Regionale Energie en Klimaatstrategie kort en bondig uit in een video, bijvoorbeeld geanimeerd, zodat het toegankelijker is.
- Laat jongeren bepalen hoe een windmolen of zonneveld eruit komt te zien. Waarom kan dat geen verrijking zijn van ons uitzicht?
- Laat zien wat het betekent als die windmolen in je buurt komt, maar ook wat het betekent voor je toekomst als het er niet komt.
- Creëer wederzijdse hulp: jongeren geven input en denken mee over energieprojecten en de gemeente/regio geeft hulp aan jongeren bij gemeentelijke zaken, bijvoorbeeld huisvesting.